

2023

Hyvinvoinnin vuosiraportti

Sisällys

1 JOHDANTO	2
2 VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA 2023	2
2.1 TEAviisarin tuottama tieto, Reisjärvi 2023.....	2
2.2 Indikaattoreiden ja muun tiedon osoittama hyvinvointi	5
Talous, hyte-kerroin ja elinvoima.....	5
Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet	6
Nuoret ja nuoret aikuiset	7
Työikäiset	9
Ikäihmiset.....	9
Kaikki ikäryhmät	10
3 HYVINVOINTISUUNNITELMAN PAINOPISTEIDEN, TAVOITTEIDEN JA TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI ..	12
4 HYVINVOINNIN VUOSIRAPORTIN HYVÄKSYMINEN	12

1 JOHDANTO

Kunnilla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Tehtävä on laaja-alainen ja poikkihallinnollinen. Hyvinvointia edistäviä toimia tehdään kunnan kaikilla osastoilla. Myös turvallisuuden teemat, kuten arkiympäristön turvallisuus, on osa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kokonaisuutta. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään yhteistyössä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Keskeisenä yhteistyökumppanina hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi on Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue sekä paikalliset järjestöt ja yhdistykset.

Vuoden 2023 alusta voimaan tullut hyvinvointialueuudistus muutti kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäväkokonaisuutta. Hyvinvointialueet vastaavat jatkossa sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuspalveluiden tuottamisesta. Uudistuksen myötä kunnan tehtäväksi jäi asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, jonka keskiössä on lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä ja vahvistaa osallisuutta.

Tässä hyvinvointiraportissa käydään läpi vuoden 2023 aikana saadut tilastot ja raportit, jotka kertovat Reisjärven asukkaiden hyvinvoinnin- ja terveydentilasta. Vuoden 2023 aikana on julkaistu kouluterveyskyselyn sekä kuntajohdon, kulttuurin ja perusopetuksen TEAviisarin tulokset.

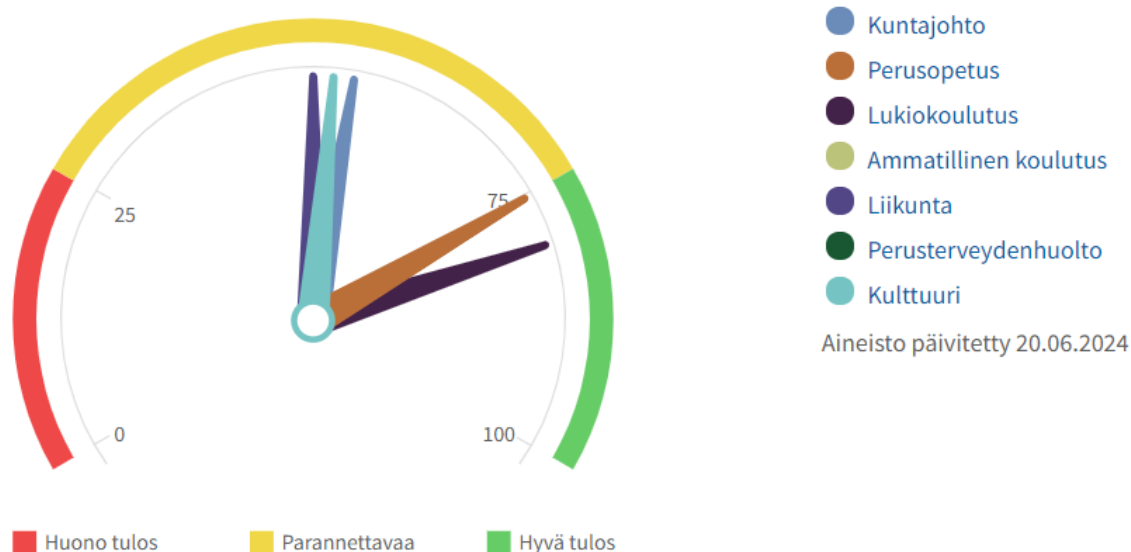
2 VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA 2023

2.1 TEAviisarin tuottama tieto, Reisjärvi 2023

TEAviisarin tiedot kuvaavat terveydenedistämisaktiivisuutta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kerää kaksi kertaa vuodessa tietoja kunnan eri toimialojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä (TEA). Tiedonkeruulla selvitetään esimerkiksi toimenpiteitä, resursseja ja poikkihallinnollisia toimintakäytäntöjä. Kunnille tiedonkeruut antavat tietoa kunnan tilanteesta suhteessa koko maahan tai vastaaviin kuntiin. Tietoja käytetään hyvinvointijohtamisen välineenä.

Pisteet	Reisjärvi	Koko maa
Kaikki sektorit	62	70
Kuntajohto	54	83
Perusopetus	75	64
Lukiokoulutus	80	65
Ammatillinen koulutus	..	64
Liikunta	50	72
Perusterveydenhuolto	..	70
Kulttuuri	52	71

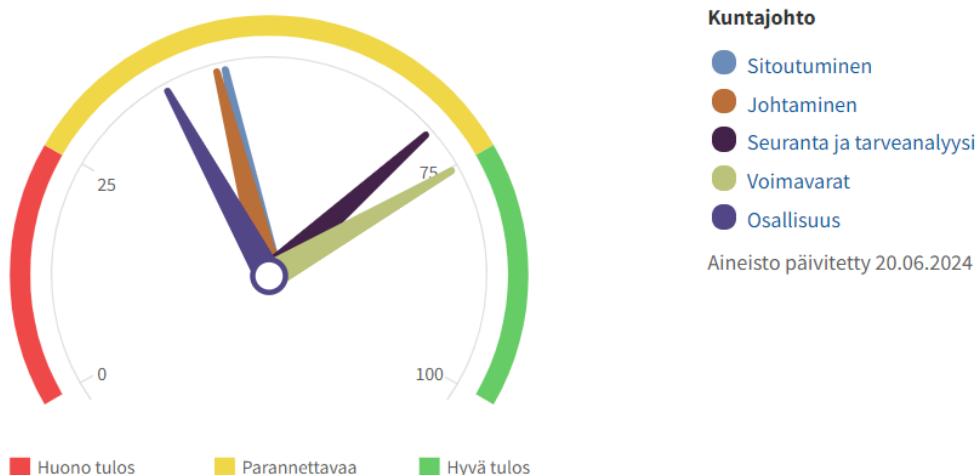
Kaikki sektorit : Reisjärvi 2023

TEAvisarin kokonaispistemäärä vuonna 2023 oli 62. Se on hieman alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin (70). Kokonaispistemäärä on vaihdellut vuosien 2019–2023 aikana välillä 58–68 ollen alhaisin vuonna 2022 (51). Tuloksissa näkyy selkeästi, että parannettavaa löytyy kaikilta sektoreilta, mutta erityisesti kulttuurin, liikunnan ja kuntajohdon osa-alueilta. Näissä pistemäärä on selvästi koko maan keskiarvoa alhaisempi. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta pistemäärä on suhteellisen hyvä. Näillä osa-alueilla pistemäärä on korkeampi kuin maassa keskimäärin eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä tehdään näillä sektoreilla varsin hyvällä tasolla.

Vuonna 2023 TEAvisarin tiedot ovat päivittyneet kuntajohdon, kulttuurin ja perusopetuksen indikaattoreiden osalta.

Kuntajohto : Reisjärvi 2023

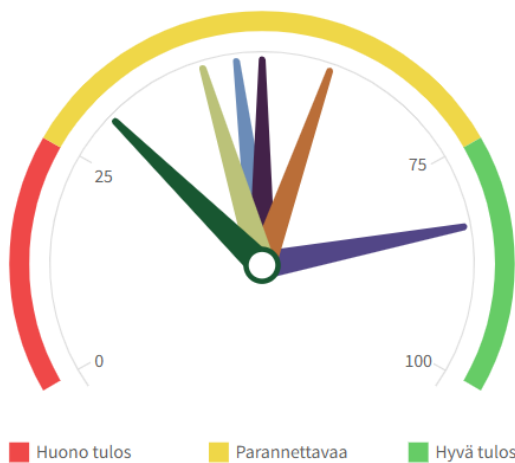
Vahvuudet:

- johtamisvastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä selkeä ja koordinaattorin työn edellytyksiin panostettu
- arviointikertomuksessa arvioitu hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutumista
- valtuustolle raportoitu säännöllisesti kuntalaisten hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutumista, elintapoja, kuntalaisten terveydentilaa sekä koettua osallisuutta koskevista asioista
- osana hyte-ryhmän työtä on määritelty tavoitteet ja toimenpiteet osallisuuden edistämiseksi

Kehitettävää:

- olisi parannettava kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun ja palveluiden yhteiskehittämiseen
- toimenpiteet terveyserojen kaventamiseksi kirjattava selkeämmin talous- ja toimintasuunnitelmaan

Kulttuuri : Reisjärvi 2023

Kulttuuri

- Sitoutuminen
- Johtaminen
- Seuranta ja tarveanalyysi
- Voimavarat
- Osallisuus
- Muut ydintoiminnot

Aineisto päivitetty 20.06.2024

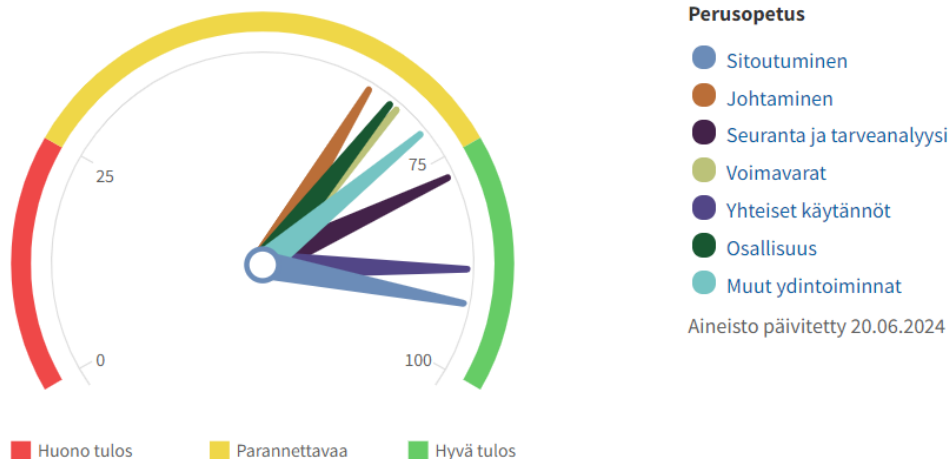
Vahvuudet:

- kunnan ja kulttuuritoimijoiden yhteistoiminta
- kirjasto: tapahtumiin osallistujat, fyysiset kirjastokäynnit, kirjaston tilojen tarjoaminen kansalaistoimintaan

Kehitettävää:

- asukas-/asiakaskyselyt
- kuntalaisten tyytyväisyyttä kulttuuripalveluihin seurattava säännöllisesti
- alueellisten yhteistyörakenteiden selkeyttäminen
- kulttuurikasvatuksen edistäminen selkein kirjatuin toimenpitein
- taiteen perusopetukseen osallistumisen taloudellinen tukeminen osallistumisen mahdollistamiseksi sekä aikuisille että lapsille

Perusopetus : Reisjärvi 2023

Vahvuudet:

- opettajamitoitus
- oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin tietojen raportointi
- kouluruokailun toteuttamisessa yhteistyö vanhempien ja kouluterveydenhuollon kanssa

Kehitettävää:

- koulupäivän liikuntaa lisäävät toimenpiteet, esim. pitkät liikuntavälitunnit
- oppilashuoltoryhmän psykologi- ja lääkäriresurssi saatava paremmaksi
- koulupsykologimitoitus liian alhainen
- poissaolojen tarkempi seuranta
- oppilaiden vaikutusmahdollisuuksien parantaminen, esim. opintojen suunnittelussa
- vanhempainyhdistys- ja tukioppilastoiminnan kehittäminen

2.2 Indikaattoreiden ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Talous, hyte-kerroin ja elinvoima

Reisjärven väkiluku jatkaa laskuaan. Kahdessa vuodessa vähennystä on tullut liki sata henkeä. Samalla demografinen huoltosuhde nousee, koska ikääntynyttä väestöä on yhä enemmän suhteessa työikäisiin. Kaikista perheistä lapsiperheitä on kuitenkin edelleen kolmasosa. Yhden vanhemman perheiden osuus on nousussa.

Hyte-kerroin vuonna 2023 oli 58, mikä on hieman parempi kuin vuonna 2022 (54) ja selkeästi parempi kuin kaksi vuotta aiemmin (31). Tuloksessa näkyy erityisesti parannus prosessi-indikaattoreissa eli kunnan voimavaroissa ja toimenpiteissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Nämä tiedot saadaan kunnista TEA-tiedonkeruun yhteydessä, joten on erittäin tärkeää huomioida tähän tiedonkeruuseen osallistuminen kaikilla sektoreilla. Tähän onkin nyt saatu parannusta verrattuna aikaisempiin vuosiin. Seuraava askel onkin

huomioida joka sektorilla indikaattoritasolla vahvuudet ja kehittämiskohteet, jotta edelleen saadaan parannusta prosessi-indikaattoreiden osalta.

Tulosindikaattoreiden osalta keskiarvo on nyt selkeästi huonompi kuin vuonna 2022, mutta samalla tasolla kuin kaksi vuotta aiemmin. Tulosindikaattoreissa tulokset ovat huonontuneet ylipainon, toimeentulotuen ja koulupudokkaiden osalta. Sen sijaan koetun terveyden ja kaatumishoitojaksojen osalta tilanne on hieman parantunut. Työkyvyttömyyseläkettä saavien määrä on laskenut, mutta vain hieman.

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

VARHAISKASVATUS LASTEN JA PERHEIDEN HYVINVOINNIN EDISTÄJÄNÄ

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Vuonna 2023 Reisjärvellä varhaiskasvatusta järjestettiin Tuulenpesän päiväkodilla, Rantatien ryhmäperhepäiväkodissa sekä kahdella kunnallisella perhepäivähoitajalla. Päiväkotiryhmiä vuonna 2023 oli yhteensä 5, joista 4 Tuulenpesän päiväkodilla ja yksi Petäjähovin tiloissa. Lapsia varhaiskasvatuksen piirissä oli noin 100 ja Reisjärvellä on pystytty tarjoamaan varhaiskasvatuspaikka kaikille sitä hakeville lapsille varhaiskasvatuslain mukaisin perustein ja aikarajoin.

Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2022 lapsen tuen osalta. Vuonna 2023 vakiinnutettiin lapsen kolmiportaisen tuen mallia osaksi varhaiskasvatuksen toimintaa. Tehostetun tuen päätöksiä tehtiin vuonna 2023 kuudelle lapselle. Varhaiskasvatuslain mukaisen tuen toteuttamiseksi kunnassa mietittiin keinoja vastata lasten tuen tarpeisiin. Varhaiskasvatuksen erityisopettajaa haettiin yhteistyössä muutaman naapurikunnan kanssa, mutta rekrytointi oli haasteellista. Varhaiserityisopettajan palveluita saatiin koulun erityisopettajalta. Varhaiskasvatuksessa palkattiin toinen resurssilastenhoitaja, jonka työpanosta pystyttiin osoittamaan tukea tarvitsevien lasten ryhmiin.

Yksiköissä pidettiin vanhempainillat ja niissä kerrottiin perheille varhaiskasvatuksen uudistuneesta tuesta, sekä lapsen tunnesäätelyn tukemisen keinoista. Vuoden 2023–2024 aikana henkilökunta kävi läpi Oulun yliopiston kehittämän TUNTUVA-koulutuskokonaisuuden, jossa perehdyttiin laajasti lapsen tunnesäätelyn tukemiseen. Vanhempainilloissa lapsilta ja vanhemmilta pyydettiin kirjallista palautetta, sekä toiveita toiminnalle. Lasten toiveita toiminnalle kerätään aktiivisesti ryhmissä ja niitä otetaan aktiivisesti huomioon toiminnan suunnittelussa. Osallisuutta pyrittiin lisäämään myös yhteisten tapahtumien avulla. Yhteisiä tapahtumia oli esimerkiksi koko varhaiskasvatuksen yhteinen joulutapahtuma Petäjämäen ulkoilualueella, sekä keväällä eskariin lähtevien juhla ja tärkeän ihmisen päivä, jona lapsi sai kutsua päiväkotiin itselleen tärkeän ihmisen/ihmisiä.

Varhaiskasvatuksessa toimitaan lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistäen. Huoltajien kanssa on tehty kattavasti jokaisessa yksikössä lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat. Vanhemmat kohdataan päivittäin, joten he ovat olleet luontaisesti osana hoitopäivää. Toimintaa arvioidaan päivittäin saatavista palautteista, joiden perusteella toimintaa pystytään kehittämään. Asiakastyytyväisyyskyselyt toteutetaan joka toinen vuosi.

HUOMIOITA KOULUTERVEYSKYSELYN JA MOVE! -MITTAUSTEN TULOKSISTA

Vuonna 2023 toteutetun kouluterveyskyselyn perusteella valtaosa reisjärvisistä lapsista ja nuorista voi hyvin ja on tyytyväisiä elämäänsä. Verrattuna aikaisempiin vuosiin yhä harvempi kokee terveydentilansa

keskinkertaiseksi tai huonoksi. Ilahduttavaa on, suurimmalla osalla reijärvisistä lapsilla ja nuorilla on jokin harrastus, mihin osallistuvat säännöllisesti. Reijärven 8. ja 9. -luokkalaisista yli 90 % harrastaa liikuntaa ja yli 40 % taidetta tai kulttuuria omatoimisesti vapaa-ajallaan vähintään viikoittain ja lähes puolet 4. ja 5. luokkalaisista liikkuu päivittäin vähintään tunnin. Lapset ja nuoret kokevat olevansa tärkeä osa koulu- ja luokkayhteisöä ja heillä on myös hyvä keskusteluyhteys vanhempiensa kanssa.

Tästä huolimatta monella lapsella ja nuorella on mielialaan ja esimerkiksi sosiaaliseen ahdistuneisuuteen liittyviä huolia. Vähintään lievää ahdistusoireilua on lähes 30 prosentilla 4. ja 5.-luokkalaisista ja lähes 40 % 8. ja 9. luokkalaisista on ollut huolissaan omasta mielialastaan kuluneen vuoden aikana. 4. ja 5. luokkalaisista lähes 66 % ja 8. ja 9. luokkalaisista 85 % vastasi kouluterveyskyselyssä, että heitä ei ole kiusattu kouluvuoden aikana. Molemmassa ikäryhmissä tulokset tämän indikaattorin osalta ovat parantuneet kahden vuoden takaiseen tulokseen verrattuna. Kuitenkin 4. ja 5. luokkalaisista lähes 47 % kertoo olleensa kiusattuna tai osallistuneensa koulukiusaamiseen lukukauden aikana. Tämä tulos on hieman korkeampi kuin koko maassa keskimäärin.

Kouluterveyskyselyn tulosten perusteella yhä useampi 8. ja 9. luokkalainen on kokenut edeltävän vuoden aikana fyysistä uhkaa ja on huomattava, että yhä edelleen osa lapsista kokee fyysistä väkivaltaa omien vanhempiensa tai muiden huolta pitävien aikuisten taholta. Vaikka prosenttiosuudet ovat pieniä, on syytä tunnistaa lähisuhdeväkivalta ilmiönä, jolta yksikään kunta ei voi ummistaa silmiään. Hyvinvointialueella onkin pyritty selkeyttämään lähisuhdeväkivaltaan liittyviä palvelupolkuja ja ohjeistusta lähisuhdeväkivaltaa kokeville, jotta mahdollisimman moni saisi apua tilanteeseensa.

Move!-mittausten tulokset osoittavat, että monella lapsella fyysinen toimintakyky on heikentynyt. Move! on perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä. Move! -järjestelmässä mitataan fyysisiä ominaisuuksia, motorisia taitoja ja havaintomotorisia taitoja. Move!-mittaukset tuottavat tietoa valtakunnan, hyvinvointialueiden ja kuntien tasoilla päätöksentekijöille liikunnan, terveyden ja hyvinvoinnin edistämistoimienpiteiden kehittämistä ja seurantaan varten. Reijärven Move! -mittausten vuodelta 2023 tulokset osoittavat, että 18,9 prosentilla 5 lk:n oppilaista ja 30,3 prosentilla 8 lk:n oppilaista fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. Vuonna 2022 vastaavat prosenttiosuudet olivat 36,7 % (5 lk) ja 40 % (8 lk).

Nuoret ja nuoret aikuiset

KAIKKI MUKAAN! -KOULUNUORISOTYÖN HANKE

Koulunuorisotyön hanke alkoi 13.2.2023. Koulunuorisotyöntekijä toimi pääsääntöisesti yläkoululla ja lukiolla, satunnaisesti alakoululla. Hankkeen aikana tavoitettiin kaikki yläkouluikäiset, 6. luokkalaiset ja lukion 1. ja 2. luokan oppilaat sekä osa lukion 3. luokkalaisista ja alakouluikäisistä.

Koulunuorisotyöntekijä järjesti kouluilla säännöllisesti ryhmätyksiä, vastasi tukioppilastoiminnasta sekä teki tiivistä yhteistyötä koulujen henkilökunnan ja oppilaskuntien kanssa mm. tapahtumien ja teemapäivien suunnittelussa. Koulunuorisotyöntekijä järjesti kouluilla välituntitoimintaa ja läksyparkkeja sekä oli yhtenä aikuisena mukana kaikissa koulun päivittäisissä toiminnoissa. Tärkeä osa työtä olivat yksilö-, pari ja pienryhmäkeskustelut mistä tahansa nuorten mieliä painavista asioista. Hankkeen avulla kehitettiin Reijärven kouluille koulunuorisotyön toimintamallia.

Hankkeen vaikutukset:

- * Koulunuorisotyöntekijän läsnäolo kouluilla lisäsi nuorten yhtenäisyyttä. Eri vuosiluokilla olleet oppilaat alkoivat viettää enemmän aikaa yhdessä.
- * Nuoret saivat puolueettoman aikuisen kuuntelemaan, puhumaan ja välillä vain olemaan kanssaan. Nuorisotyöntekijä oli tuki ja turva arjessa ja tsemppaaja koulujaksamisessa. Nuorilla oli mahdollisuus luoda suhde aikuiseen ilman ns. ”hoitosuhdetta”. Koulunuorisotyöntekijä oli aikuinen, joka kohtasi nuoren omana itsenään.
- * Koulunuorisotyöntekijä pystyi reagoimaan akuuteissa tilanteissa välittömästi esimerkiksi kuraattorin/opettajan pyytäessä apua yksittäisen oppilaan tueksi. Oppilaat hakeutuivat myös itse nuorisotyöntekijän juttusille vaikeissakin asioissa.
- * Koulunuorisotyöntekijä toimi usein puolueettomana tahona vanhempien välillä setvittäessä oppilaiden erimielisyyksiä. Myös tieto huoltajien ja muun henkilökunnan välillä kulki monissa asioissa nuorisotyöntekijän kautta. Lisäksi koulunuorisotyöntekijä välitti koteihin yleistä tietoa esimerkiksi someen ja päihteisiin liittyen. Tämän korosti huoltajien ja koulun yhteistyön tärkeyttä.
- * Koulunuorisotyöntekijä ohjasi nuoria tarvittaessa eteenpäin avun piiriin.
- * Hanke toi mielekästä toimintaa välitunteihin ja yhteisöllisyyttä kouluihin – yhdessä tekemistä ja olemista, keskusteluja. Myös luokkahenkeä ja yhteen kuulumuutta saatiin parannettua.

KUNNAN NUORISOTYÖ

Nuorisotyön osilta viikkotoiminta aloitettiin syksyllä 2023. Tiistaisin ja perjantaisin oli avoimet ovet kirjaston yläkerrassa, nuorten tiloissa. Pääsääntöisesti toiminta käsitti vapaata oleskelua, pelaamista ja keskusteluja. Muutamia teemailtoja järjestettiin, aiheina esimerkiksi päihteet, seurustelu/seksi/seksuaalisuus ja elokuvaillat. Nuorisotiloissa kävi hyvin laajasti erilaisia nuoria erilaisilla perhe- ym. taustoilla. Tilat ja toiminta kokosivat yhteen erilaista nuorisoa. Lisääntyvä päihteidenkäyttö (nikotiinituotteet) ja päihteiden välitys näyttävät huolestuttavana ilmiönä nuorten keskuudessa. Jonkin verran tulee esille myös yksinäisyyttä ja aikuisen juttukaverin tarvetta. Reisjärven nuoret ovat kuitenkin pääsääntöisesti hyvin käyttäytyviä, todella avoimia ja energisiä.

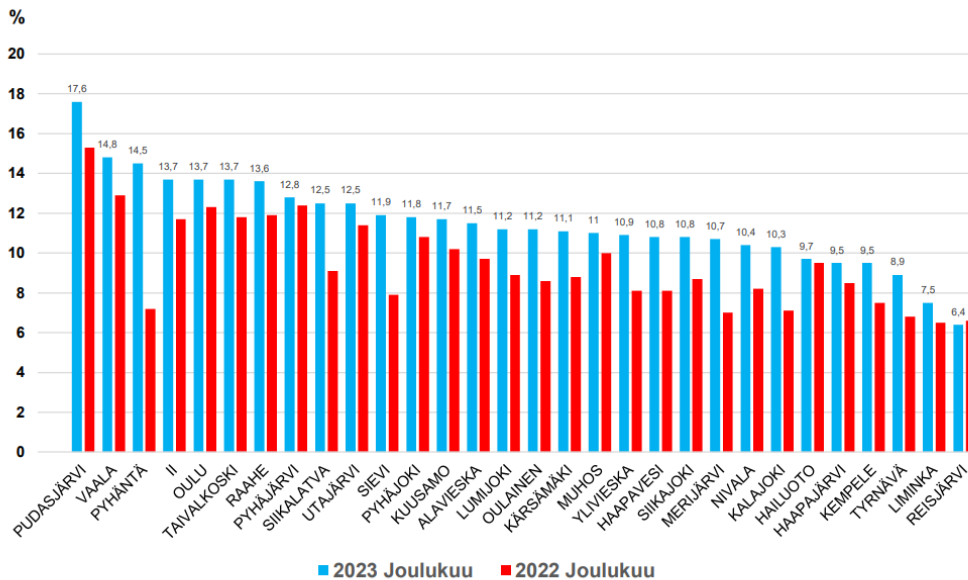
Etsivän nuorisotyön resurssi Reisjärvellä oli vuonna 2023 0,5 htv. Nuorten ohjauksen ja palveluverkostossa tämä on todettu riittäväksi resurssiksi. Asiakkuuksia oli vuonna 2023 yhteensä 20 nuorta, joiden kanssa prosessit olivat eri mittaisia. Etsivässä nuorisotyössä jokaisen nuoren prosessi on erilainen ja etsivä nuorisotyö voi tukea nuorta juuri sen verran kuin nuori itse siinä hetkessä tarvitsee. Joskus yhteistyö kestää vuosia ja on viikoittaista, joskus taas asiat ratkeavat lyhyemmässäkin ajassa.

Nuorten moninaiset ja monimuotoiset haasteet näkyvät etsivän nuorisotyön kohderyhmässä. Nuorella on usein monen tasoisia ja monenlaisia haasteita, jotka ovat ajan myötä kasautuneet. Tällöin etsivän nuorisotyön nuorilähtöinen ja kokonaisvaltainen työote on todella tarpeen, kun lähdetään selvittämään nuoren tarpeita ja voimavaroja sekä tarvittavia palveluita. Myös hyvinvointialueelle siirtyminen on haastanut nuorten palveluiden saannissa, mikä osaltaan näkyy myös etsivän nuorisotyön asiakkuuksissa. Myös pelko palveluiden vähenemisestä kuuluu nuorten puheissa.

Vuoden aikana etsivä on jalkautunut nuorten pariin erilaisiin nuorten tilaisuuksiin lukiolla, Reisjärven kristillisellä opistolla, nuopparilla, vanhempainiltoihin, yhteishakuiltaan, Ohjurissa, kutsunnoissa, Jelpiverkon alueellisissa tapaamisissa sekä muissa nuoria koskettavissa tapahtumissa. Näiden avulla tehdään etsivää nuorisotyötä tutuksi ja madalletaan kynnystä ottaa yhteyttä etsivään nuorisotyöhön tarpeen vaatiessa.

Työikäiset

Työttömyysasteet (%) kunnittain - joulukuu 2022 ja 2023

Lähde: TEM / Työnvälitystilasto

Reisjärven kuukausittainen työttömyysaste vuonna 2023 vaihteli 6,0–7,8 % välillä. Työttömiä työnhakijoita oli keskimäärin 71 henkilöä, joista yli 50-vuotiaita työnhakijoita oli 47,8 % ja pitkäaikaistyöttömiä 24 %. Nuorten, alle 25-vuotiaiden osuus työttömistä työnhakijoista oli 13,6 %.

Ikäihmiset

Reisjärvellä kotona asuvien 65-v. täyttäneiden määrä on noussut tasaisesti vuodesta 2021 lähtien. Vuonna 2023 heitä oli 96,8 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Vuoden lopussa Reisjärvellä oli Pohteen säännöllisen kotihoidon asiakkaita 69, joista 54 oli 75 vuotta täyttäneitä. Säännöllisen kotihoidon piirissä oli vuonna 2023 12 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Määrä on vähentynyt vuodesta 2021 yli viisi prosenttiyksikköä.

Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä Info 699

Alue	Sukupuoli	2021	2022	2023
Koko maa	yhteensä	0,6	0,7	0,7
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue		0,6	0,7	0,6
Reisjärvi		0,7	1,2	0,9

65 vuotta täyttäneiden lonkkamurtumat ovat Reisjärvellä olleet viimeisen kolmen vuoden ajan hieman yleisempiä kuin koko maassa ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella keskimäärin. Vuonna 2023 murtumien määrässä on kuitenkin hieman laskua verrattuna edelliseen vuoteen, jolloin lonkkamurtumia oli huomattavan paljon.

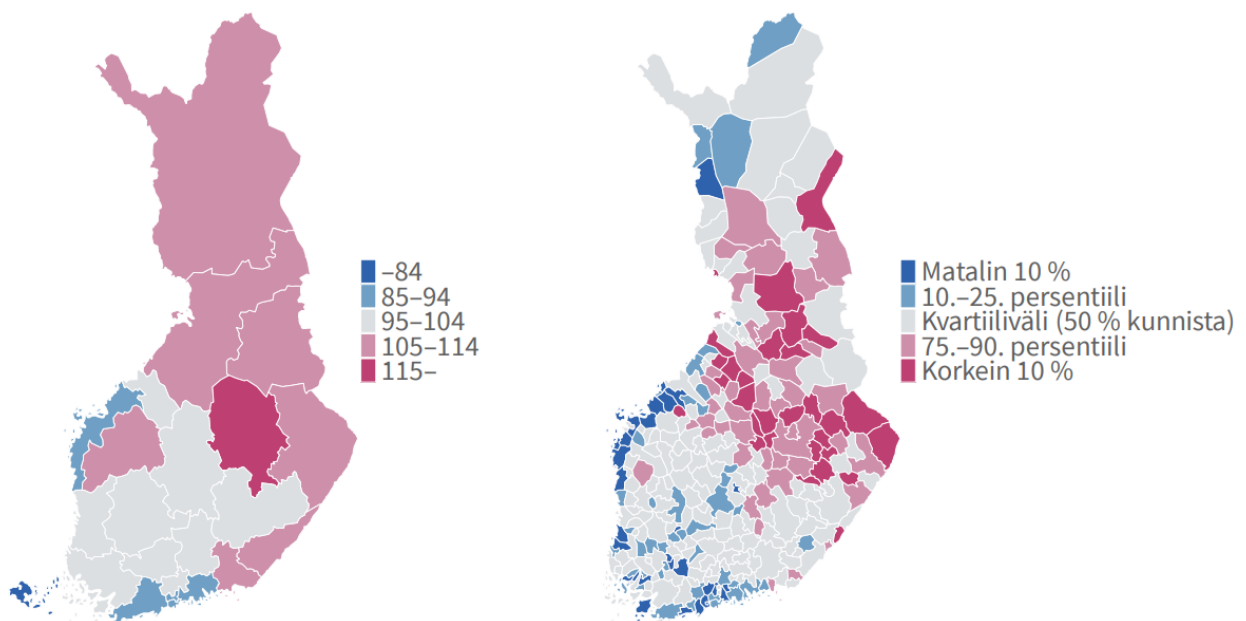
Kaikki ikäryhmät

Kansallinen terveyst indeksi kattaa useita indikaattoreita, jotka korvaavat aiemman THL:n sairastavuusindeksin ja Kelan Terveyspuntarin. Sairastavuusindeksi ja työkyvyttömyysindeksi sekä näiden osaindeksit kuvaavat sairauksien ja työkyvyttömyyden yleisyyttä suhteessa koko maan väestöön (koko maa = 100). Indeksien arvo on sitä suurempi, mitä yleisempää sairastavuus tai työkyvyttömyys alueella on.

Sairastavuusindeksi mittaa alueen väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon huomioiden kymmenen sairausryhmää: syövät, sepelvaltimotauti, aivoverisuonitaudit, tuki- ja liikuntaelinten sairaudet, vakavat mielenterveyden häiriöt, tapaturmat, muistisairaudet, keuhkosairaudet, diabetes ja alkoholisairaudet. Kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on kyseisen sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden ja elämänlaadun sekä sote-palvelukäytön kustannusten kannalta.

Työkyvyttömyysindeksi ilmaisee työkyvyttömyyden yleisyyttä alueen väestössä suhteessa koko maahan tasoon. Indeksini mittaa työkyvyttömyyttä painottaen kolmea näkökulmaa: työkyvyttömyyseläkkeiden, sairauspäivärahojen ja ammatillisen kuntoutuksen myöntävien päätösten yleisyyttä. Indeksissä on huomioitu 16–64-vuotiaat Suomessa asuvat etuuden saajat ja heidän osuutensa vastaavan ikäisestä väestöstä. Ikävakioidu sairastavuusindeksi on ollut Reisjärvellä aikavälillä 2020–2022 nouseva, mutta kuitenkin keskimääräinen muihin kuntiin verrattuna.

Sairastavuusindeksi 2020–2022, ikävakioidu

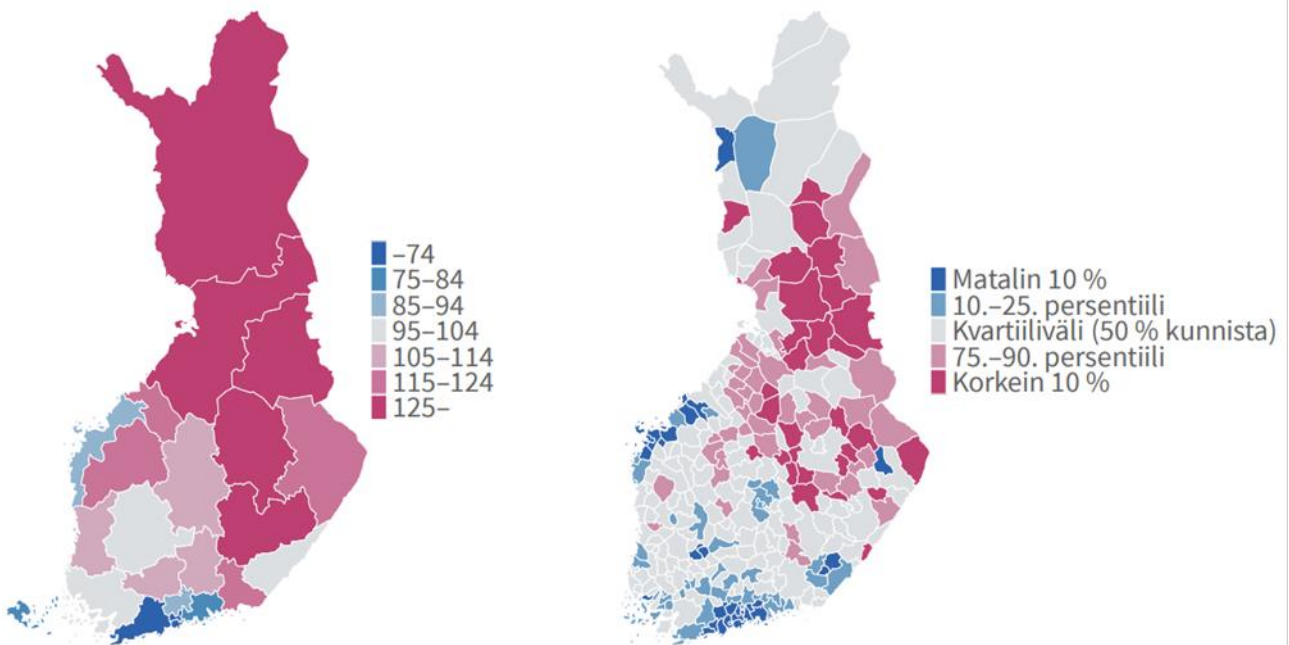

Sairastavuusindeksi, ikävakioitu Info 5641

Alue	Sukupuoli	2020	2021	2022
Koko maa	yhteensä	100,9	100,9	100,0
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue		110,8	111,1	111,1
Reisjärvi		106,6	104,0	107,6

Sairastavuusindeksi on Reisjärvellä hieman alhaisempi kuin Pohteen alueella keskimäärin. Sairausluokittain tarkasteltuna sairastavuus on Reisjärvellä huomattavan suurta diabeteksen, muistisairauksien, keuhkosairauksien ja tuki- ja liikuntaelinsairauksien suhteen. Näissä sairauksissa sairastavuus on suurempaa kuin Pohteen alueella ja koko Suomessa keskimäärin. Sen sijaan reisjärvisten sairastavuus on alhaisempaa tapaturmien ja alkoholisairastavuuden suhteen.

Työkyvyttömyysindeksi 2020–2022, ikävakioitu

Työkyvyttömyysindeksi on Reisjärvellä ollut vuosina 2020–2022 selvästi korkeampi kuin koko maassa ja Pohjois-Pohjanmaalla keskimäärin. Reisjärvellä on suhteellisesti 16–64-vuotiaiden ikäryhmässä enemmän työkyvyttömyyseläkettä saavia ja taustalla näkyvät sekä mielenterveyteen ja käyttäytymisen häiriöiden kuin tuki- ja liikuntaelinten ja verenkiertoelinten sairauksien yleisyys suhteessa koko maahan.

3 HYVINVOINTISUUNNITELMAN PAINOPISTEIDEN, TAVOITTEIDEN JA TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Laajassa hyvinvointikertomuksessa (2021–2025) painopisteiksi ja tavoitteiksi asetettiin:

- **Yhteistyö**
  - toimivaa yhteistyötä kehitetään (järjestöt, hyvinvointialue, hyvinvointi osaksi kaikkea kunnan toimintaa)
  - yhteistyökumppaneiden piiri laajenee hankkeiden ja muun toiminnan kehittämisen kautta
- **Arjen hyvinvointi**
  - arjen työn kirjaaminen toimialoilla
  - hyte-työ osana taloutta ja toimintaa talousarvion ja toimintakertomuksen, strategian ja muiden toimintaa ohjaavien asiakirjojen kautta
  - kuntalaisten arjen haasteisiin vastaaminen yhteistyöllä (kuntalaisten kuuleminen eri tavoin ja esille nousseisiin haasteisiin vastaaminen)

Vuonna 2023 Reisjärvellä kehitettiin monin tavoin erityisesti hyte-työn rakenteita vastaamaan paremmin tämän päivän vaatimuksiin. Maaliskuussa 2023 kunnassa aloitti työnsä hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen koordinaattori, jonka tehtävänä on hyte-työn johtaminen ja koordinointi. Hyte-ryhmän kokoonpanoa laajennettiin, jotta yhteistyö ja tiedon kulku eri toimialojen ja toimijoiden kesken parani. Hyte-ryhmään nimettiin uusina jäseninä mm. edustajat järjestöistä ja seurakunnalta.

Keskeinen muutos hyte-työn tekemiseen kunnissa liittyi keskeisesti hyvinvointialueiden toiminnan aloittamiseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntien ja hyvinvointialueiden keskeisimpiä yhdyspintoja ja yhteistyön tekemiseksi oli kehitettävä täysin uudet yhteistyön rakenteet toiminnan tueksi. Tässä työssä päästiin hyvin alkuun vuoden 2023 aikana, mutta kehitettävää riittää myös tuleville vuosille. Reisjärven kunnan osalta yhdyshenkilö hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhteistyöhön on hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen koordinaattori.

Arjen hyvinvoinnin haasteisiin liittyen pyrimme tukemaan kuntalaisten hyvinvointia sekä omalla toiminnallamme että yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Järjestöjen rooli terveyttä ja hyvinvointia edistävissä toimissa oli myös vuonna 2023 keskeinen. Vuonna 2023 aloitettiin tulevien vuosien hyvinvointityötä ohjaavan hyvinvointisuunnitelman työstäminen. Suunnitelman avulla pystymme jatkossa kohdennetummin vastaamaan kuntaisten hyvinvointiin liittyviin haasteisiin. Hyvinvointisuunnitelmaa työstettiin syksyllä 2023 lapsiasiainneuvostossa, nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa, vanhus- ja vammaisneuvostossa sekä hyte-ryhmässä.

4 HYVINVOINNIN VUOSIRAPORTIN HYVÄKSYMINEN

Hyvinvoinnin vuosiraportti on hyväksytty kunnanhallituksessa

Hyvinvoinnin vuosiraportti on hyväksytty kunnanvaltuustossa